

קודם כל, הביקור שהוכן בישראל כמאורע בינלאומי ראשון במעלה, נתקבל באמריקה באדישות גמורה. אמצעי התקשורת התייחסו אליו כאל ביקור שיגרת של שר זר, הקדישו לו בקושי כמה שורות בתחתית העמוד. איש לא התייחס אליו כאל יורש העצר הישראלי. הפצצה שהתפוצצה בשבועון סיים ערב הביקור, בידיעה שאמרה שפינחס סטיר כבר נבחר לראש הממשלה הבא, רק אישרה מידע שהיה ממילא בידי הצמרת האמריקאית, מפי שגריר רותה בתל-אביב.

גרוע מזה, דיין נכשל גם באמצעי התקשורת.
בטלוויזיה האמריקאית עשה רושם רע.
 הסיבה: הוא השתמש בהתחממות שלו, הנראות בישראל כחבר'מניות. באמריקה, שם רגילים הציבור והעיתונאים למדינאים המדברים בגלוי, נתקבלו הדברים כהתחמקות ילדותיות של אדם בלתי רציני.
 הדבר נאמר בגלוי במאמרים ראשיים של עיתוני אמ' ריקה, שהישו את ביקור דיין לביקורו של המלך חוסיין, שנערך כמה ימים לפני כן.

בכל המאמרים צויין כי המלך ניצח את דיין במאבק על דעת הקהל.

מאמר ראשי לדוגמה (הארלד טריביון 15.12.70):
 "לשני הביקורים יכולה להיות השפעה ניכרת על דעת הקהל והצמרת באמריקה. יש להודות כי המלך הצליח יותר משר הביטחון... הגנרל דיין קבע פסקנית שישראל לא תסתפק בשינויים קליעוני של גבולותיה... המלך חוסיין גילה הגיון ושכל ישר, באמרו שבזמננו אין גבולות בטוחים, אלא כאשר נעשה צדק ויש רצון משני הצדדים לקיים את השלום... בכך חולשת טענתו של הגנרל דיין, שישראל צריכה להחזיק בגבולות אסטרטגיים... ארצות הברית אינה יכולה לתת לישראל ערובות ארוכות טווח לתמיכה צבאית ודיפלומטית, אם ישראל תאמץ לעצמה עמדה שתבטיח איבה ערבית ממושכת..."

כאשר נמרד דיין מאמריקה, היה מרוגז, מאוכזב וכמעט נעלב. הוא הפך שוב עושה צרות מקצועי.

גולדה רוצה לחבל

אלם השאלה העיקרית אינה, מה רוצה דיין, או האם יודע דיין מה הוא רוצה? — אלא, מה רוצה גולדה?

כי זוהי ממשלת גולדה, וגולדה קובעת את הקו.
 השבוע העניקה לשר החוץ שלה סטירת לחי פומבית. אבא אבן הכריז באוזני עיתונות העולם (שהדפיסה את הדברים בהבלטה), כי ישראל תחזור לשיחות יארינג, קרוב לחדאי עוד לפני סיום השנה.
 גולדה הכריזה מיד כי אין שום החלטה כזאת, שאין זה ברור אם רוב הממשלה רוצה לחזור, ושכל ההודעות בעניין זה הן כוזבות.
משמע: גם הודעתו הרישמית של שרי החוץ היא כוזבת.
 מה רוצה גולדה?
 הקו של גולדה נתגלה לא מכבר בפליטת פה שלה בכנסת (העולם הזה 1734). כאשר אמרה ליוחנן בארזי: נכנסנו לשיחות יארינג רק כדי להשיג הפסקת האש. אין טוב (הפסקת-אש) בלי רע (שיחות יארינג).

במילים אחרות: גולדה רוצה בהפסקת-אש, אך היא מתנגדת לשיחות שלום, ורוצה לחבל בהן, או לפחות לדחותן עד כמה שאפשר.

מדוע?
 ברור לכל ברדעת, שכאשר יגיעו שיחות יארינג לשלב של ציור מפות, תוכל ישראל לקחת מביקרה הטוב ביותר לגבולות תוכנית רוג'רס, שהם גבולות ה-4 ביוני 1967, עם שינויים קליעוני (ובכלל זה הסדר מיוחד לירושלים). כל המעצמות האחרות רוצות בשיבת ישראל לגבולות ה-4 ביוני, בלי חוכמות.

גולדה אינה רוצה בכך, אפילו לא תמורת שלום-יאמת, עם כל ערובות הביטחון האפשריות. היא מעדיפה מצב של אי-שלום.
 כאשר נכנסה גולדה לשיחות יארינג, היה מנוי וגמור עימה למשוך אותן בלי סוף, עוד לפני שגייעו לשלב של ציור מפות. הזוט הטילים עלידי גמאל עבד אל-נאצר באה בשעה הנכונה, ונוצלה על תום.

מלכודת לאמריקאים

תה, כשהאמריקאים לוחצים על ישראל לחזור, הכמינה להם גולדה מלכודת נאיבית. היא דרשה מן האמריקאים ארבעה דברים עיקריים, כתנאי לשיבת ישראל לשיחות. הא שחבה שאמריקה מוכנה לשלם מחיר כדי להביא לחידוש השיחות, וניסתה לבצע מיבצע של סחיטה. התנאים:
 ● הסלקות אמריקאיות מתוכנית רוג'רס,
 ● הבטחה אמריקאית להשתמש בוטו במעצת הביטחון, נגד כל החלטה שלא תמצא חן בעיני ממשלת ישראל,
 ● הצהרה ברורה שאמריקה תתערב מבחינה צבאית במקרה של התערבות צבאית סובייטית,

● הסכם נוקשה לאספקת-נשק למשך זמן ממושך (למשל: שנתיים).
ארבע דרישות אלה מצטרפות לתמונה ברורה, המגלה את הכוונה:
 ● כאשר יגיעו השיחות לשלב של קביעת גבולות, תתעקש ישראל על גבול המבטיח לה סיפוחים נרחבים, כגון תוכנית אלון (סיפוח ירושלים, רמת-הגולן, רצועת-עזה, ביקעת הירדן, צפון-סיני, שארם-אל-שייך). ארה"ב לא תתערב, מאחר ש"הסתלקה" מתוכנית רוג'רס.
פירוש הדבר: הקפאת השיחות.
 ● אם יפנה או יארינג, או ארתאנט למועצת הביטחון, וידרוש ממנה לפרש את החלטתה, ושלוש המעצמות יקבעו שהחלטה מתכנתת לגבולות ה-4 ביוני (עם או בלי "שינויים קליעוני"), תטיל אמריקה וטו על כל החלטה כזאת.
 ● הצהרה/ההרתעה האמריקאית תמנע או תתערבב סובייטית.
 ● מאחר שיהיה קיים הסכם על אספקת-נשק, לא תוכל אמריקה ללחוץ על ישראל.
בקיצור: ישראל תחזור לשיחות יארינג, אולם אחרי כמה שלבים יגיעו אלה לקיפאון מוחלט.
 ישראל והערבים לא יסכימו על גבולות, והשיחות יוכלו להימשך הרבה שנים (כמו שיחות פאריס על השלום בחיאט-נאם, למשל, שלא חלה בהן תזווה במשך שנתיים).

דין וחוסין בושינגטון - קאריקסורה בעיתון אמריקאי

תהיה הפפקתיאש נצחית, ישראל תקבל נשק, אבל לא יהיה שלום ולא תהיה נסיגה.
 זוהי תוכנית מחוכמת, בעיני מי שרוצה להחזיק בשטחים ואינו רוצה בשלום בלי סיפוח שטחים.
אולם האמריקאים אמרו: לא.
 התשובה האמריקאית דחתה את כל ארבע הנקודות. לגבי שלוש הדרישות הראשונות נאמר לאו מוחלט, ואילו לגבי הנשק הובטח אמנם "איוון כוחות", אך לא הסכם נוקשה. **פירוש הדבר: ממשלת ארצות-הברית רוצה שישראל לא רק תחזור לשיחות, אלא שתנקוט בשיחות אלה עמדה הרומה לתוכנית רוג'רס — שלום מכשי תמורת נסיגה ממשית.**

תוהו ובוהו בירושלים

גולדה מאיר אינה רוצה בכך. משה דיין אינו רוצה בכך, נראה שגם יגאל אלון אינו רוצה בכך.
מכאן המבוכה הכללית בירושלים.
 איש אינו רוצה בחידוש המלחמה, ואיש אינו רוצה בסיכסוך עם אמריקה, שישראל תלויה בה כיום מכל הבחינות תלות מוחלטת.
 אולם ראש הממשלה ורוב שריה הבכירים גם אינם רוצים לחזור לשיחות יארינג, ולוותר על השטחים.
מכאן הגימגום, ההצהרות הסותרות, ההרגשה הכללית של תוהו ובוהו, ההרגשה שאין ממשלה בישראל, וכל שר הטוב בעיניו יעשה.
 משה דיין, למשל, מחפש תחבולה חדשה כדי לבלבל את האויב ואת הידיד. השבוע נפגש עם הגנרל הפיני, העומד בראש צוות המשקיפים של האו"ם, ביקש ממנו לקבל מקאהיר תשובה מוסמכת על השאלה: מה טיב הפסקת-האש הנוכחית, האם היא כוללת הקפאה? האם היא כוללת החזרת שבוים פצועים?
 (עם חידוש הפסקת-האש, הצהיר דיין בחיפה כי "ההקפאה מתה". על כך קיבל נגיפה פומבית מגולדה מאיר, והכחיש את אשר אמר. כיום המצב אינו ברור).

תקוותו של דיין: הפיני יפע הלוך וחזור, יפתח דיוורברים ממושך, וכינתיים אפשר לדחות את השיבה לשיחות יארינג.
 השבוע אומנם הדליפה הממשלה לעיתונות כי בישיבתה בשבוע הבא היא תקבל החלטה לחזור לשיחות יארינג, אבל ברור שאם תחזור ישראל לשיחות יעשה נסיון לפוצץ את השיחות שוב, למשכן בלי סוף או להשהותן בתירוצים שונים.

לקראת האסון

אלם בינתיים עוברים הימים היקרים של הפסקת-האש, ולקראת סופה עלולה להשתרר אנדרלמוסיה גמורה, מירוך מטורף של חצים בינלאומיים, הסתבכות בירושלים על רקע מלחמות היהודים, סיכוכי שרים וקנוניות קואליציוניות, ולפתע תעמוד המדינה בפני אסון:
היודש המלחמה, בנסיבות שיבטיחו התערבות בינלאומית הרתי שואה.
 ממשלת ישראל אינה חופשית עוד בהחלטותיה, כפי שנדמה לה. אינטרסים בינלאומיים כבירים, והדאגה הבינלאומית מפני עימות גלובאלי ומלחמת-עולם שלישית, עלולים לגרום לתוצאות דרמטיות בלתי-צפויות.
 מכיון שאינה רוצה שלום בלי סיפוח שטחים, ומכיון שאי-אפשר לקיים לאורך-ימים החוקת שטחים בלי שלום, עלולה להקו הבלתי-מצויאותי של גולדה להביא לתוצאה שאיש אינו רוצה בה:
נסיגה כפויה בלי שלום.